

UNIwersytet
Andrzeja Frycza Modrzewskiego
w Krakowie

Collegium Medicum Wydział Lekarski

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa kierunku: Kierunek lekarski
Poziom: Studia jednolite magisterskie
Forma: Studia stacjonarne
Rok akademicki: 2024/2025
Język studiów: polski

GASTROENTEROLOGIA II	
NAZWA PRZEDMIOTU	Gastroenterologia II
LICZBA PUNKTÓW ECTS	5
JĘZYK WYKŁADOWY	polski
PROWADZĄCY	dr hab. n. med. Iwon Grys, prof. UAFM prof. dr hab. n. med. Anna Boroń-Kaczmarek dr hab. n. med. Wojciech Wysocki, prof. UAFM dr n. med. Tomasz Kowalczyk dr n. med. Małgorzata Krakowska-Stasiak dr n. med. Monika Augustyn dr n. med. Piotr Klimeczek lek. Bożena Burzyńska lek. Łukasz Drzewiecki lek. Agata Migas-Majoch lek. Wojciech Kmiecik lek. Anna Drózdź lek. Angelika Gącik lek. Edyta Iwaniec-Karlikowska lek. Justyna Jagło lek. Andrzej Kucia lek. Dorota Sadowska lek. Lilla Sieradzka-Patykiewicz lek. Agata Wielgus lek. Mateusz Słowik
OSOBA ODPOWIEDZIALNA	dr hab. n. med. Iwon Grys, prof. UAFM
LICZBA GODZIN	

GASTROENTEROLOGIA II	
WYKŁADY	30 godz.
ĆWICZENIA	60 godz.
CELE PRZEDMIOTU	
CEL 1	Przygotowanie studenta do diagnozowania, leczenia i profilaktyki chorób układu pokarmowego, gruczołów trawiennych i dróg żółciowych zgodnie z obowiązującymi standardami.
EFEKTY UCZENIA SIĘ	
MW1	Wiedza: Student zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w odniesieniu do najczęstszych chorób wewnętrznych występujących u osób dorosłych oraz ich powikłań: chorób układu pokarmowego, w tym chorób: jelit, trzustki, wątroby, dróg żółciowych i pęcherzyka żółciowego. (E.W07. c.)
MW2	Wiedza: Student zna problematykę współcześnie wykorzystywanych badań obrazowych, w szczególności: a) symptomatologie radiologiczną podstawowych chorób, b) metody instrumentalne i techniki obrazowe wykorzystywane do wykonywania zabiegów leczniczych, c) wskazania, przeciwwskazania i przygotowanie pacjentów do poszczególnych rodzajów badań obrazowych oraz przeciwwskazania do stosowania środków kontrastujących. (F.W10. a-c.)
MU1	Umiejętności: Student stosuje leczenie żywieniowe (z uwzględnieniem żywienia dojelitowego i pozajelitowego). (E.U25.)
MU2	Umiejętności: Student przeprowadza wywiad lekarski z pacjentem dorosłym. (E.U01)
MU3	Umiejętności: Student przeprowadza wywiad lekarski z dzieckiem i jego rodziną, (E.U02)
MU4	Umiejętności: Student planuje postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne. (E.U16.)
MU5	Umiejętności: Student prowadzi dokumentację medyczną pacjenta. (E.U38.)
WYMAGANIA WSTĘPNE	
Znajomość zagadnień z zakresu anatomii, fizjologii, patomorfologii, patofizjologii, farmakologii klinicznej i toksykologii, podstaw diagnostyki obrazowej, endoskopowej i laboratoryjnej.	

GASTROENTEROLOGIA II

TREŚCI PROGRAMOWE

SZCZEGÓŁOWY OPIS BLOKÓW TEMATYCZNYCH

WYKŁAD 1	Zapalenia wątroby wirusowe, autoimmunologiczne, toksyczne (polekowe i alkoholowe). INTERNA - 3 godz.
WYKŁAD 2	Choroby metaboliczne wątroby, zmiany ogniskowe w wątrobie, rak wątrobowokomórkowy. INTERNA - 3 godz.
WYKŁAD 3	Patologia dolnego odcinka drogi pokarmowej cz. I Krwawienia i krwotoki z dolnego odcinka drogi pokarmowej. Etiologia, diagnostyka, różnicowanie, postępowanie ze szczególnym uwzględnieniem metod endoskopii zabiegowej. INTERNA - 2 godz.
WYKŁAD 4	Patologia dolnego odcinka drogi pokarmowej cz. II Stany zapalne jelit, polipy młodzieńcze, polipy gruczolakowate, zespoły przebiegające z polipowatością, uchyłek Meckela, zdwojenie jelit, angiodysplazja jelitowa. Patologia jelita grubego: wady rozwojowe jelita grubego i odbytu, nieswoiste zapalenia jelit, choroba Hirschsprunga, zespół drażliwego jelita (colon irritable), zaparcia stolca. Rak jelita grubego. INTERNA - 2 godz.
WYKŁAD 5	Choroby wątroby cz. I Marskość wątroby: etiologia, diagnostyka, leczenie, z uwzględnieniem postępowania w wodobrzuszu, żylakach przełyku i śpiączce wątrobowej. INTERNA - 2 godz.
WYKŁAD 6	Choroby wątroby cz. II Torbiele, nowotwory pierwotne i przerzutowe (ocena zmian litych w wątrobie P.C.I), wskazania do transplantologii wątroby. INTERNA - 2 godz.
WYKŁAD 7	Choroby trzustki cz. I Ostre zapalenie trzustki: etiologia, diagnostyka, terapia, powikłania wczesne i późne. INTERNA - 2 godz.
WYKŁAD 8	Choroby trzustki cz. II Przewlekłe zapalenie trzustki, diagnostyka, leczenie. Inne choroby trzustki: Mukowiscydoza. Zespół Shwachmanna. Wrodzony niedobór enterokinazy, lipazy, amylazy. Torbiele trzustki. INTERNA - 2 godz.
WYKŁAD 9	Stany zagrożenia życia w Gastroenterologii. Diagnostyka, postępowanie. INTERNA - 2 godz.
WYKŁAD 10	Chirurgiczne leczenie guzów wątroby, kamicy pęcherzyka żółciowego i chorób trzustki. CHIRURGIA - 1 godz.

GASTROENTEROLOGIA II

WYKŁAD 11	Zasady postępowania chirurgicznego w chorobach jelita wraz z odbytem; wskazania do wyłonienia stomii. CHIRURGIA - 1 godz.
WYKŁAD 12	Biegunka ostra i przewlekła. Celiakia, alergia na gluten, nieceliakalna nietolerancja glutenu. Choroby wątroby u dzieci. PEDIATRIA - 2 godz.
WYKŁAD 13	Choroby zapalne jelit u dzieci – ch. Leśniowskiego Crohna, wrzodziejące zapalenie jelita grubego. Czynnościowe zaburzenia przewodu pokarmowego. Choroby trzustki u dzieci. PEDIATRIA - 2 godz.
WYKŁAD 14	Krwawienie z górnego odcinka przewodu pokarmowego u dzieci. Manifestacja niedoborów odporności z przewodu pokarmowego. Krwawienie z dolnego odcinka przewodu pokarmowego u dzieci. PEDIATRIA - 2 godz.
WYKŁAD 15	Wstęp do diagnostyki radiologicznej układu pokarmowego - cz. I i II. RADIOLOGIA - 2 godz.
ĆWICZENIE 1	Współudział w zabiegach diagnostycznych i interpretacja wyników badań diagnostycznych: RTG, USG, Współudział w stosowaniu technik endoskopii zabiegowej, manometrii. INTERNA - 6 godz.
ĆWICZENIE 2	Współudział w zabiegach diagnostycznych i interpretacja wyników badań kontrastowych, obrazów tomografii komputerowej, tomografii spiralnej, rezonansu magnetycznego. INTERNA - 6 godz.
ĆWICZENIE 3	Badania pacjentów z patologią wątroby. Algorytmy diagnostyczne w żółtacze, zapaleniach wątroby. Schemat leczenia. INTERNA - 6 godz.
ĆWICZENIE 4	Ocena podmiotowa i przedmiotowa pacjenta z patologią trzustki. Analiza przypadków klinicznych z uwzględnieniem standardów diagnostycznych i terapeutycznych. Współudział w zabiegach leczniczych. INTERNA - 6 godz.
ĆWICZENIE 5	Standardy postępowania diagnostyczno - terapeutycznego w krwawieniach z dolnego odcinka przewodu pokarmowego. Analiza indywidualnych przypadków. INTERNA - 6 godz.
ĆWICZENIE 6	Metody rozpoznawania, leczenia i profilaktyki najczęstszych nowotworów przewodu pokarmowego. Problemy kliniczne pacjentów z chorobą nowotworową układu pokarmowego. INTERNA - 6 godz.

GASTROENTEROLOGIA II

ĆWICZENIE 7	Najczęstsze objawy z dolnego odcinka przewodu pokarmowego u dzieci, objawy alarmowe. Ostry i przewlekły ból brzucha, biegunka, zaparcie. PEDIATRIA - 3 godz.
ĆWICZENIE 8	Endoskopia dolnego odcinka przewodu pokarmowego (wskazania, p/wskazania, interpretacja najczęstszych zmian patologicznych). Endoskopowe procedury zabiegowe na jelicie grubym. Choroba Hirschsprunga. Polipy jelita grubego. PEDIATRIA - 3 godz.
ĆWICZENIE 9	Najczęstsze patologie dolnego odcinka przewodu pokarmowego w okresie noworodkowym, wady wrodzone. Krwawienie z dolnego odcinka przewodu pokarmowego. Biegunki wrodzone. PEDIATRIA - 3 godz.
ĆWICZENIE 10	Nieswoiste choroby zapalne jelit u dzieci. Ostre reakcje alergiczne z przewodu pokarmowego Najczęstsze choroby wątroby i trzustki u dzieci. Narzędzia diagnostyczne wykorzystywane w ocenie dolnego odcinka przewodu pokarmowego u dzieci. PEDIATRIA - 3 godz.
ĆWICZENIE 11	Asystowanie przy zabiegach chirurgicznych w obrębie układu pokarmowego, gruczołów trawiennych i dróg żółciowych. CHIRURGIA - 2 x 6 godz.

METODY DYDAKTYCZNE

	Prezentacje multimedialne; Wykłady; Nauczanie przy łóżku chorego; Metody e-learningowe; Studium przypadku.
--	--

NAKŁAD PRACY STUDENTA

GODZINY KONTAKTOWE Z NAUCZYCIELEM AKADEMICKIM	90 godzin
GODZINY BEZ UDZIAŁU NAUCZYCIELA AKADEMICKIEGO	Przygotowanie się do ćwiczeń: 30 godzin Przygotowanie się do egzaminu: 30 godzin
SUMARYCZNA LICZBA GODZIN DLA PRZEDMIOTU	150 godzin

REGULAMIN ZAJĘĆ I WARUNKI ZALICZENIA

GASTROENTEROLOGIA II

Obecność na wszystkich zajęciach jest obowiązkowa. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest:

- a. obecność na ćwiczeniach i przygotowanie się do nich,
- b. praktyczne zaliczenie ćwiczeń,
- c. zdanie egzaminu pisemnego obejmującego 10 ustrukturyzowanych pytań otwartych, obejmujących zagadnienia z zakresu: interny, pediatrii, chirurgii i radiologii ocenianych w skali 0-3.

METODY OCENY POSTĘPU STUDENTÓW

W ZAKRESIE WIEDZY	Sprawdzian pisemny złożony z 10 pytań otwartych; w II terminie - sprawdzian ustny. W przypadku zdania egzaminu aktywny udział w wykładach będzie promowany zwiększoną liczbą punktów dodanych do egzaminu końcowego.
W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI	Praktyczne zaliczenie w oparciu o Kartę Oceny Umiejętności Klinicznych.
W ZAKRESIE KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH	Aktywność na zajęciach, obserwacja zachowania wobec pacjentów, kolegów, ocena pracy w grupie.
SPRAWDZIANY KSZTAŁTUJĄCE	Bieżące odpytywanie na ćwiczeniach.
SPRAWDZIANY PODSUMOWUJĄCE (I i II termin)	Termin I: Egzamin pisemny - 10 ustrukturyzowanych pytań otwartych, obejmujących zagadnienia z zakresu interny, pediatrii, chirurgii i radiologii ocenianych w skali 0-3. Termin II: Egzamin ustny - 5 pytań otwartych. Sposób oceny - na podstawie punktów otrzymanych na egzaminie ustnym.

KRYTERIA EGZAMINU/ ZALICZENIA Z OCENĄ

NA OCENĘ 3,0	Praktyczne zaliczenie w oparciu o Kartę Oceny Umiejętności Klinicznych + uzyskanie 21-22 pkt. na egzaminie pisemnym z pytań otwartych.
NA OCENĘ 3,5	Praktyczne zaliczenie w oparciu o Kartę Oceny Umiejętności Klinicznych + uzyskanie 23-24 pkt. na egzaminie pisemnym z pytań otwartych.
NA OCENĘ 4,0	Praktyczne zaliczenie w oparciu o Kartę Oceny Umiejętności Klinicznych + uzyskanie 25-26 pkt. na egzaminie pisemnym z pytań otwartych.
NA OCENĘ 4,5	Praktyczne zaliczenie w oparciu o Kartę Oceny Umiejętności Klinicznych + uzyskanie 27-28 pkt. na egzaminie pisemnym z pytań otwartych.

GASTROENTEROLOGIA II

NA OCENĘ 5,0

Praktyczne zaliczenie w oparciu o Kartę Oceny Umiejętności Klinicznych + uzyskanie **29-30 pkt.** na egzaminie pisemnym z pytań otwartych.

LITERATURA OBOWIĄZKOWA

- [1] Norton J. Greenberger; Blumberg R.S; Robert Burakoff - Gastroenterologia, hepatologia I endoskopia Tom I-II, Lublin, 2011, Czelej;
[2] Andrzej Szczeklik, Piotr Gajewski. Interna. 2020. (rozdział „Choroby przewodu pokarmowego”);
[3] Floch M. H. red. Paradowski L - Gastroenterologia Nettera. Tom1/ 2, Wrocław, 2010, Urban & Partner.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA

- [1] Fauci Anthony S., Longo Dan L. - Harrison Gastroenterologia i hepatologia Tom 1, Lublin, 2012, Czelej.

Publikacje/prace zbiorowe:

- [1] Gastroenterologia Praktyczna - Wydawnictwo Czelej Sp. z o. o. (red.), Warszawa, 2012.